

...

A Kúria

végzése

Az ügy száma:

Kvk.V.39.098/2024/3.

A tanács tagjai:

dr. Darák Péter a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta előadó bíró

dr. Márton Gizella bíró

A kérelmező:

Karsay Ferenc

(cím1)

A kérelmező jogi képviselője:

dr. Túry Dániel Miklós ügyvéd

(cím2)

Az ügy tárgya:
felülvizsgálata

választási ügyben hozott határozat bírósági

A felülvizsgálni kért határozat:

Fővárosi Választási Bizottság

167/2024. (V. 24.) FVB határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Választási Bizottság 167/2024. (V. 24.) FVB számú határozatát megváltoztatja és Budapest XXII. Kerületi Helyi Választási Bizottság 174/2024. (V.17.) HVB határozatát - az indokolás kiegészítésével - helybenhagyja.

A feljegyzett 10.000 (tízezer) forint nemperes eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező Budapest XXII. kerület Budafok-Tétény polgármestere, a Budapest XXII. Kerületi Helyi Választási Bizottság az 1/2024. (IV.24.) számú határozatával az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők - közös eljárásban, 2024. június 9. napjára kitűzött - 2024. évi általános választásán a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt jelölő szervezetek közös polgármesterjelöltjeként vette nyilvántartásba.

[2] Budapest XXII. Kerületi Helyi Választási Bizottság a 12/2024. (IV.24.) határozatával Bodnárné Fehér Erzsébetet Budapest XXII. kerület 11. számú egyéni választókerületében, míg a 10/2024. (IV.24.) számú határozatával Bakos Miklóst Budapest XXII. kerület 9. számú egyéni választókerületében a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség, Kereszténydemokrata Néppárt jelölő szervezetek közös jelöltjeként vette nyilvántartásba.

[3] A kérelmező Facebook-oldala szerint közszereplő, telefonszáma: (1) 229 2617, e-mail-címe: polgarmester@bp22.hu; az oldálnak mintegy 6.000 követője van.

[4] A kérelmező Facebook-oldalán 2024. május 14-én az alábbi posztot tette közzé: „Földút-felújítás a kerületünkben! Megújult a Termő utca, Kunyhó utca és az Aranyhegyi utca is. Bakos Miklós és Bodnárné Fehér Erzsébet képviselőjelölt azzal keresett meg, hogy az érintett útszakaszok felújításra szorulnak és gondot jelentenek az itt élőknek. Köszönöm, hogy jelezték nekem a problémát, azonnal megtettük a szükséges lépéseket és elvégeztük a munkát! Azért tartom kiemelten fontosnak, hogy civilek is helyet kaptak a csapatomban, mert sokkal hamarabb tudunk segítséget nyújtani a budafok-tétényieknek. Helyismeretük, beágyazottságuk garancia arra, hogy gyorsan jussanak el hozzánk a megoldandó feladatok! Itt mindenki fontos! Több önkormányzat, kevesebb politika!”

[5] A poszt mellé feltöltött fotón a felújított úton, aszfaltozógépet előtt áll együtt a kérelmező és a két, posztban említett képviselőjelölt.

A kifogás

[6] A Magyar Kétfarkú Kutya Párt jelölő szervezet (a továbbiakban: Kifogástevő) 2024. május 16-án kifogást nyújtott be a Helyi Választási Bizottságnál. Előadta, hogy a jelenlegi polgármester megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt választási alapelveket, mert önkormányzati infrastruktúrát, közhivatali erőforrást használt fel a kampányolásra. Kifogásában megjelölte a Facebook-poszt linkjét és az arról készült képernyőfotót.

A Helyi Választási Bizottság elsőfokú határozata

[7] Budapest XXII. Kerületi Helyi Választási Bizottság 174/2024. (V.17.) HVB határozatával a kifogást elutasította. Indokolása szerint a kifogásolt poszt nem az önkormányzat oldalán jelent meg, hanem „*magán politikusi oldalon*”, az esélyegyenlőség nem sérült. Utalt arra, hogy a kifogásból nem állapítható meg, hogy az önkormányzati infrastruktúra, közhivatali erőforrás felhasználás kampányolási célú felhasználását a Kifogástevő miben látta megvalósulni.

Az Fővárosi Választási Bizottság másodfokú határozata

[8] A Kifogástevő által előterjesztett fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Választási Bizottság a 167/2024. (V.24.) számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, és megállapította, hogy a kérelmező polgármesterjelölt magatartása megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt, a jelöltek, és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségre és a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket, a kérelmezőt a további jogsértéstől eltiltotta.

[9] Határozatát a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjára, 43. § (1) és (2) bekezdésére, 231. § (5) bekezdés b) pontjára alapította, utalt a Kúria Kvk.III.37.236/2018/4., Kvk.II.37.395/2014/2., Kvk.I.37.281/2018/2., Kvk.IV.37.368/2018/2., Kvk.IV.37.359/2014/2., Kvk.I.37.394/2014/2., Kvk.I.37.435/2018/3., Kvk.II.37.419/2018/2., Kvk.IV.37.468/2018/2., Kvk.IV.38.044/2019/3. számú választási határozataira, valamint idézte a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzését.

[10] Indokolása szerint a poszt a Termő utca, Kunyhó utca és az Aranyhegyi utca megújulásáról számol be, az illusztrációjaként közzétett fotón a polgármester és a két

képviselőjelölt látható egy aszfaltozó gép előtt állva, amely kapcsán a polgármester a két képviselőjelölt útfelújítás megvalósulásában játszott szerepét méltatja. A posztban a polgármester hivatali e-mail címe és telefonszáma szerepel, a kerület hivatalos honlapján ugyanezek az elérhetőségek vannak feltüntetve. Egyértelmű, hogy a kérelmező polgármesteri minőségében számolt be az eseményről, miután egy kerületi költségvetésből finanszírozott felújítás a poszt tárgya, és a kifogásolt bejegyzés 2024. május 16-án fizetett hirdetésben is megjelent a Facebookon és az Instagramon is. Május hónapban 7 fizetett hirdetés került fel a szóban forgó közszereplői oldalról, amelyből öt egyértelműen polgármesteri tevékenységgel kapcsolatos, a hirdetésben nem kizárólag szöveg, hanem képi megjelenítés is erre utal. A fellebbezés benyújtásáig már 7 ezren látták, hogy a polgármester a két képviselőjelöltet támogatásáról biztosítja, és megválasztása mellett emel szót, pozitív szerepüket hangsúlyozva, amely alkalmas a választók jelöltek felé irányuló bizalmának növelésére, a választói akarat befolyásolására, ezért kampánytevékenységnek minősül.

[11] A kampányidőszakban a jelöltek tevékenysége - ha az tartalmában a választói akarat befolyásolását célozza - kampánytevékenységnek minősül, így azzal kapcsolatban vizsgálni kell a Ve. alapelveinek érvényesülését.

[12] A polgármester Facebook-oldalán korábban több poszt is megjelent a földútaszfaltozással és egyéb önkormányzati témával kapcsolatban, amelyekben a kérelmező a polgármesteri munkájáról nyilatkozott és számolt be. A Helyi Választási Bizottság a 173/2024. (V.17.) számú, ugyancsak a kérelmező Facebook-oldalán megjelent tartalommal összefüggésben hozott határozatában nem állapított meg kapcsolatot a gyerekekkel készült képeket tartalmazó poszt, valamint a Ve. 2. § e) pontja között, így jogszabálysértést sem állapított meg. A kifogást elutasító döntését tehát arra alapozta, hogy a kifogásolt poszt a polgármesteri minőségben végzett munka keretei közé tartozik, amiből következik, hogy a polgármester Facebook-oldalát „polgármesteri oldalnak” tekintette. A fellebbezésben bemutatott tények és bizonyítékok értékelése alapján így arra megállapításra jutott, hogy a kérelmező polgármesteri minőségben tett magatartása, azaz a vitatott posztban a FIDESZ-KDNP két jelöltjének önkormányzati beruházással történő összefüggésbe hozása azt a látszatot keltette, mintha jelöltként nekik is köszönhető lenne a szóban forgó utak felújítása, mint egy kifejezetten pozitív eredmény, ezzel megsértette a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, és megbontotta a jelöltek közötti esélyegyenlőséget.

[13] Idézte a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzését, mely szerint: *„megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A választási versengés során megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény, avagy látszat, amikor a helyi közhatalom a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel.”* A vitatott magatartás révén a polgármester a Ve. 141. §-ában meghatározott kampánytevékenység körében a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével ellentétesen végezte kötelességét, megsértve ezzel a jelöltek, jelölő szervezetek esélyegyenlőségének elvét is.

[14] Rögzítette, hogy a Ve. 219. §-ában meghatározott bírság alkalmazására nem látott lehetőséget, mivel a jogsértés csak egyszeri, és egyetlen eseményt érintő volt, az érintetti kör nagyságára, az elért választópolgárok számára pedig bizonyíték nem került szolgáltatásra.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem, észrevételek

[15] A kérelmező – jogi képviselője útján – a másodfokú választási határozattal szemben - törvényes határidőben - bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú választási határozat megváltoztatását, a kifogás elutasítását kérte.

[16] Álláspontja szerint a másodfokú választási határozat sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontját, 142. §-át, 218. § (1) bekezdés b) pontját.

[17] Előadta, hogy Facebook-oldalán nem polgármesteri minőségében nyilatkozik, így a vitatott posztban sem polgármesterként számolt be az útfelújításról. Az, hogy korábban több önkormányzati témával kapcsolatos posztot is megjelentetett, nem támasztja alá a jogsértést. Bevett szokás, hogy kampányidőszakban (és azon kívül is) a politikusok véleményüket, illetve a kerületet érintő pozitív vagy negatív történéseket és eseményeket megosztják a privát Facebook-oldalukon. A Fővárosi Választási Bizottság nem indokolta, hogy magánszemélyként miért ne oszthatna meg a kerület életéről szóló tartalmat anélkül, hogy polgármester minőségébe kerülne. A vitatott poszt fizetett hirdetésként is megjelent a Facebookon és Instagramon, a hirdetéseket magánvagyonából finanszírozta, ezért sem lehet helyálló a Fővárosi Választási Bizottság megállapítása a polgármesteri minőségről és az esélyegyenlőség megsértéséről. A Fővárosi Választási Bizottság által hivatkozott további 7 fizetett hirdetés finanszírozásának forrása és tartalma sem került vizsgálat alá (ezeket szintén magánvagyonból finanszírozták), és a Fővárosi Választási Bizottság határozata indoklásában nem mutatta be a logikai összefüggést a hirdetések és jelen poszt között. Jogi nonszensz a Kifogástevő azon fellebbezésben tett állítása, hogy egy Facebook oldal attól lesz „önkormányzati infrastruktúra”, illetve attól kerül polgármesteri minőségbe a magán Facebook-oldalán egy politikus, hogy az oldalon a „Névjegy” menüre kattintva fellelhető egy önkormányzati e-mail cím. Teljesen életszerűtlen azon érvelés, hogy a Facebook hírfolyamán felugró poszt felborítja az esélyegyenlőséget azáltal, hogy a névjegynél önkormányzati elektronikus elérhetősége szerepel. Homályos a határozat azon megállapítása is, hogy a három hirdetésben nem kizárólag szöveg, hanem képi megjelenítés is a polgármesteri minőségére utal. Ezzel szemben az oldal elnevezésében, leírásában is figyelmet fordított arra, hogy ne kerüljön megjelölésre a polgármester minősége, hiszen ez a magán Facebook oldala.

[18] Álláspontja szerint a Fővárosi Választási Bizottság határozatában felhozott minden kúriai határozat eltérő tényállásra - nagyrészt a közpénzből fenntartott önkormányzati média helytelen használatára - vonatkozik.

[19] Előadta, hogy a FIDESZ-KDNP két jelöltje valóban felhívta a figyelmet a beruházás szükségességére, így elfogultan állapította meg a Fővárosi Választási Bizottság, hogy azt a „látszatot” keltette a posztal, hogy ők összefüggésbe hozhatók a beruházással. A Fővárosi Választási Bizottság e körben nem folytatott le vizsgálatot, az érintettekhez nem fordult kérdéssel, így megállapítása alaptalan.

[20] Utalt arra, hogy Kifogástevő sérelmezte, hogy nem érkezett hozzájuk olyan megkeresés, hogy az érintett körzetek jelöltjei fotókat készíthetnének az aszfaltozó gép társaságában. Megjegyezte, hogy a kerületben más párt jelöltjei is az önkormányzati beruházással hozták összefüggésbe magukat, és annak létrejöttéhez való hozzájárulásukkal kampányoltak. Csatolta a Mi Hazánk jelöltjeinek posztjáról készült fotót.

[21] Hangsúlyozta, hogy a vitatott poszt nem Budafok-Tétény Önkormányzatának infrastruktúráján megvalósított tevékenység, azt pártpolitikusként, a jelölő szervezet helyi szervezetének tagjaként és vezetőjeként tette közzé, tevékenysége - az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel - az Alaptörvény IX. cikke szerinti véleménynyilvánítás szabadsága alapján alkotmányos védelem alatt áll [Alkotmánybíróság 3313/2019. (XI. 21.) AB határozat, 3256/2019. (X. 30.) AB határozat, 3279/2019. (XI. 5.) AB határozat]. Ennek értelmében a Ve. által nem tiltott kampánytevékenység jogszerű. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre. A jelöltnek a választási kampányban - szemben az állami, önkormányzati szervekkel, a közszolgálati médiával, a közszolgáltatókkal - nem feladata az esélyegyenlőség biztosítása. Az esélyegyenlőség a választójogi törvény szempontjából azt jelenti a véleményszabadság tükrében, hogy az állam azonos feltételeket köteles biztosítani azoknak, akik el kívánnak indulni a választásokon.

[22] A Fidesz helyi szervezetének elnökeként nem volt köteles a magán Facebook-oldalán az esélyegyenlőséget biztosítani. Mivel az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése szerint a pártok közreműködnek a nép akaratának kinyilvánításában és kialakításában, ami egyfajta privilegizált helyzetet teremt, a 2179/B/1991. AB határozat megfogalmazásában a pártok az Alkotmány értelmében közreműködnek a népakarat kialakításában és kinyilvánításában, és ezáltal egyfajta sajátos közvetítő szerepet töltenek be állam és társadalom között. Ebből egyértelműen következik a 44/2008. (IV. 17.) AB határozat szerint, hogy a „pártok népakarat kialakításában betöltött szerepéhez hozzátartozik az, hogy tevékenységét nyilvános hirdetés útján ismertesse és népszerűsítse.” Pártpolitikusként végzett munka tehát ilyen értelemben az Alaptörvény védelmét is élvezzi.

[23] Álláspontja szerint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elv nem sérülhetett tehát, mert nem kötelezett arra, hogy a Kifogástevő vonatkozásában az esélyegyenlőséget biztosítsa. Erre figyelemmel tehát a Fővárosi Választási Bizottság alaptalanul állapította meg a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontját. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás egyébként a jogrendszer egészét átfogó alapelv [18/2008. (III. 12.) AB határozat], rendeltetésellenes a magatartás, ha az az alkalmazott jogszabály céljával ellentétes, hátrányos következménnyel, így mások jogainak korlátozásával jár. Ezért a Kifogástevő terhére esik, hogy nem mutatta be, mely jogszerű magatartás égisze alatt került sor jogszabály céljával ellentétes, mások jogait korlátozó joggyakorlásra.

[24] Megjegyezte, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjába ütköző cselekmények vonatkozásában a kúriai joggyakorlat kimondja, hogy a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének megtartását a vizsgált tényállás, az alapul fekvő ügyben releváns kérdések mentén kell vizsgálni. Az Fővárosi Választási Bizottság határozatában erről a vizsgálatról nem adott számot, nem indokolta érdemben, hogy a kifogásolt magatartása mitől volt a jóhiszeműség követelményébe ütköző, vagy a jog rendeltetésével ellentétes, ezért a jogsértés megállapítása alaptalan, ezáltal sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja.

[25] A Kúria felhívására a Kifogástevő a felülvizsgálati kérelemre nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[27] A kérelmezőnek, mint az adott választókerületben nyilvántartásba vett polgármesterjelöltnek, valamint a kifogásolt poszt megjelentetőjének érintettsége a bírósági felülvizsgálattal támadott választási határozat kapcsán fennáll, a jogorvoslati kérelmét a törvényes határidőben, a megsértett jogszabályhelyek megjelölésével, jogi képviselő közreműködésével terjesztette elő, ezért a felülvizsgálati kérelem megfelel a Ve. 222. § (1) bekezdésében, 223. § (3) bekezdésében, 224. § (2) bekezdésében, (3) bekezdés a) pontjában, 224. § (5) bekezdésében foglalt követelményeknek, elbírálásának formai akadályai nem voltak.

[28] A kérelmező polgármester, egyben polgármesterjelölt, és a kifogásolt posztot nem az önkormányzat, hanem a saját politikusi Facebook-oldalán tette közzé, amelyen elérhetőségeként az önkormányzati telefonszámát és elektronikus levélcímét tüntette fel. A posztban az önkormányzat által megvalósított beruházással kapcsolatban állította, hogy arra a két másik jelölt kezdeményezésére került sor. Ezen lényeges tények alapján kellett a Kúriának állást foglalnia a választási alapelvek sérelméről.

[29] Elöljáróban rögzítendő egyrészt, hogy a Ve. 142. §-a értelmében „Nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.”

[30] A kérelmező a kifogásolt posztot nem az önkormányzat tájékoztatási felületein, hanem saját politikusi Facebook-oldalán tette közzé, ahol nem az önkormányzat képviselője, az önkormányzat feladatai ellátása körében járt el. Ennek következtében a tevékenysége - további vizsgálat nélkül - kampánytevékenységnek [Ve. 141. §] minősül, amelynek célja a választói akarat befolyásolása volt. A jelölt kampánytevékenységével szemben nem törvényi követelmény a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség biztosítása, sőt annak kifejtése vállaltan a választók figyelmének, majd szavazatainak bizonyos jelölt(ek), illetve jelölő szervezetek irányába való terelése, felkeltése, elnyerése.

[31] Mindebből az következik, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti választási alapelvet, azaz a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség biztosításának kötelezettségét egy jelölt a politikusi Facebook-oldalán megjelentetett kampány-tartalmú posztal nem sérti meg, amennyiben mindenki számára felismerhető, hogy azt politikusként, és nem önkormányzati tisztségviselőként tette közzé, ugyanis politikusként nem köteles a jelölteknek és jelölő szervezeteknek esélyegyenlőséget biztosítani.

[32] A kampánytevékenységnek ugyanakkor meg kell felelnie a választási eljárás egyéb szabályainak és alapelveinek is. A jelöltek (és jelölő szervezetek) kommunikációja - az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint - védett politikai véleménynyilvánításának minősül, amely a szólás- és sajtószabadság védelmi köréhez tartozik.

[33] Az Alkotmánybíróság a 3154/2018. (V.11.) AB határozatában, 3313/2019. (XI. 21.) AB határozatában és 3131/2022. (IV.1.) AB határozatában kimondta, hogy ha egy hivatalban lévő polgármester újra meg kívánja méretetni magát a helyi önkormányzati választásokon mint polgármesterjelölt, akkor a kampányidőszakban való véleménynyilvánítási szabadsága nem korlátozható azon az alapon, hogy betölti ezt a tisztséget.

[34] Az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.” Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés értelmében „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.” „Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat [21] bekezdés}

[35] A jelölt (és jelölő-szervezetek) politikai véleménynyilvánításhoz való joga tehát kizárólag az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerinti szükségesség-arányosság tesztjének eredményéhez képest korlátozható.

[36] Rögzítendő, hogy a törvények nem tiltják, hogy a polgármesterjelölt kampányában az általa vezetett önkormányzat eredményeit felhasználja, illetve más jelöltekről pozitív vagy akár negatív értékítéletet mondjon.

[37] A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja alapján a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. Ez az alapelv a jelöltek kampánytevékenysége során is érvényesítendő. Jelen ügy tényállására vetítve ez az alapelv azt a kötelezettséget rója a kampánytevékenységet folytató polgármesterjelöltre, hogy elhatárolja a politikusi tevékenységét az önkormányzati tisztségviselőként végzett tevékenységétől. A választási eljárásban tehát passzív választójogát úgy gyakorolja, hogy a közfeladatának ellátásától az elváljon.

[38] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint „[39] Jelölő szervre az esélyegyenlőség Ve.-beli követelménye nem vonatkozik, más szervekre azonban igen, a Ve. 142. §-a által kivett szervekre is, ha a tevékenységükről nem ismerhető fel az az adott esetben, hogy az konkrét jogszabályi felhatalmazáson alapul.” [IV/2242/2024. AB határozat] A Kúria megítélése szerint ugyanezen elv a polgármesterre is irányadó.

[39] Ennek alapján tehát, amennyiben a polgármester a helyi önkormányzat feladatellátása körében és annak képviseletében jár el (nyilatkozik, tájékoztat, posztol, stb.), a tevékenysége nem minősül kampánytevékenységnek, így azzal szemben választási alapelvei sérelem sem állapítható meg. Amennyiben a hivatalban lévő polgármester egyben jelölt is, mint a jelen esetben, a polgármesteri és a jelölti tevékenységében sem korlátozható, azonban elvárás, hogy polgármesteri feladatai ellátása során ne kampányoljon. Ennek alapja, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 32. § (1) bekezdés első mondata előírja, hogy az önkormányzati képviselő a település (fővárosi kerület, vármegye) egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit, és a 66. §-a szerint a polgármester tagja a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő. Nem felel meg a polgármesteri tisztséggel szemben támasztott követelményeknek, ha a polgármester ebbéli minőségében bizonyos jelöltek érdekében kampányol.

[40] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a 3313/2019. (XI. 21.) AB határozatának [30] és [31] bekezdéseiben rámutatott, hogy önmagában az, hogy hivatalban lévő polgármesterjelölt a választási kampány részévé teszi tevékenységének bemutatását, általában nem veti fel a választási alapelvek sérelmét, mint ahogy versenytársai sincsenek elzárva attól, hogy tevékenységéről akár negatív véleményt nyilvánítsanak. A józan észnek ellentmondana a Ve. alapelveinek olyan értelmezése, amely a bírálat engedése mellett általánosságban tiltaná a hivatalban lévő vagy más jelöltek számára a múltbéli tevékenységük, vagy terveik bemutatását, valamint bírálatuk vitatását, a velük szemben felhozott ellenérvek cáfolatát a kampányban.

[41] Ezen elvi megállapítások tükrében a Kúria vizsgálta, hogy a kifogásolt Facebook-poszt által sérültek-e a választási eljárás jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvei, és ennek alapján, illetve következtében a kérelmező, mint polgármesterjelölt véleménynyilvánításhoz való joga alkotmányosan korlátozható-e.

[42] A kifogásolt posztban a kérelmező az önkormányzat által megvalósított útfelújítással kapcsolatban azt állította, hogy annak megvalósítására - az általa civilnek nevezett, valójában azonban a FIDESZ-KDNP - jelöltjeinek jelzésére került sor, megköszönte nekik a kezdeményezést, és utalt arra, hogy a képviselőjelöltek a „csapatában” helyet kaptak, és helyismeretük, beágyazottságuk garancia arra, hogy gyorsan jussanak el „hozzájuk” a megoldandó feladatok. Ezáltal a kérelmező kifejezte pozitív értékítéletét (véleményét) a két, vele azonos pártszínekben induló jelölt tevékenységével kapcsolatban. A feltöltött fotón a kérelmező és a két másik jelölt áll a felújított úton.

[43] A Kifogástevő arra hivatkozva állította a választási alapelvek sérelmét, hogy a polgármester önkormányzati infrastruktúrát, közhivatali erőforrást használt fel kampányolásra. A kifogásában nem fejtette ki, hogy mit ért önkormányzati infrastruktúrán (a megjelenési felületet vagy magát az utat, vagy az aszfaltozógépet, vagy egyebet), és az önkormányzati erőforrás mibenlétét sem jelölte meg. Fellebbezésében érveit azzal egészítette ki, hogy a Facebook-oldalon a kérelmező hivatali telefonszáma és elektronikus címe szerepel, így az oldal nem tekinthető magán politikusi oldallnak, és a kérdéses posztot utóbb fizetett hirdetésekben is megjelentette, nem állította ugyanakkor, hogy ezt önkormányzati forrásból tette.

[44] Rögzítendő, hogy a törvények nem tiltják, hogy a polgármesterjelölt kampányában az általa vezetett önkormányzat eredményeit felhasználja, illetve más jelöltekről pozitív vagy akár negatív értékelést mondjon. Tételes jogszabálysértés tehát nem történt.

[45] Ahhoz, hogy a polgármesterjelölt politikai véleménynyilvánításhoz való joga a választási eljárás alapelvei alapján a tárgyi ügyben korlátozható legyen, egyértelműen megállapíthatónak kellene lennie annak, hogy a kifogásolt tevékenysége kifejtésekor rosszhiszeműen, a kampányoláshoz, így a politikai véleménynyilvánításhoz való jogát annak rendeltetésével ellentétesen gyakorolta, azaz az önkormányzati tisztségéből származó előnyeit rosszhiszeműen felhasználva kampányolt. A jelen esetben a kérelmező saját politikusi platformján, az általa vezetett önkormányzat által végzett útfelújítással, a kezdeményezőinek bemutatásával és elismerésével kampánytevékenységet végzett, amely a törvényi és alkotmányos védelem alatt álló politikai véleménynyilvánítás körébe tartozik. Az önkormányzati útfelújítás a kérelmező hivatalban léte alatt történt, nem cáfolt nyilatkozata szerint annak szükségességére a bemutatott két másik jelölt hívta fel a figyelmet, az megvalósult, amely objektíve pozitív eredménynek tekinthető, így az arra való hivatkozás alkalmas és nem tiltott kampánytéma lehetett. A posztban a kérelmező nem tünteti fel magát polgármesternek, a poszt olyan megfogalmazásban készült, amely nem utal arra, hogy önkormányzati feladatellátással kapcsolatos a bejegyzés. Az a körülmény, hogy a kérelmező hivatali elérhetőségét tüntette fel a politikusi Facebook-oldalán, a poszt tartalma, megfogalmazása folytán önmagában nem lehet elégséges indok egy jelölt véleménynyilvánítási jogának korlátozására.

[46] Végül kiemeli a Kúria, hogy a Fővárosi Választási Bizottság által hivatkozott Kvk.IV.37.359/2014/2. és Kvk.IV.38.044/2019/3. számú végzései sajtótermékben megjelent politikai hirdetés választási alapelvet sértő voltáról foglaltak állást, így tényállásuk a jelen ügygel összefüggésbe nem hozható, az abban foglaltak nem alkalmasak a másodfokú választási határozati álláspont alátámasztására. Jelen ügy tárgya a kérelmező 2024. május 14-én tett Facebook-bejegyzése volt, így a Fővárosi Választási Bizottság arra irányuló kifogás, illetve azzal kapcsolatos elsőfokú választási határozat nélkül - ezáltal jogszabálysértően - tette a másodfokú eljárása tárgyává a Kifogástevő által említett, egyébként nem igazolt 2024. május 16-i fizetett hirdetéseket, hasonlóan nem lehetett tárgya az eljárásnak a Helyi Választási Bizottság 173/2024. (V.17.) HVB számú határozata sem.

[47] A Kúria mindezen indokok alapján megállapította, hogy Helyi Választási Bizottság határozata ellen a Kifogástevő által előterjesztett fellebbezés alaptalan volt, ezért a Fővárosi Választási Bizottság határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatva a Helyi Választási Bizottság határozatát - az indokolás kiegészítése mellett - helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[48] *A hivatalban lévő polgármester saját politikusi platformján, az általa vezetett önkormányzat által végzett útfelújítással, az azt kezdeményező jelöltek bemutatásával és elismerésével kampánytevékenységet végzett, amely a törvényi és alkotmányos védelem alatt*

álló politikai véleménynyilvánítás körébe tartozik. Jelölt a választási kampányában nem köteles a jelöltek és jelölő szervezetek esélyegyenlőségének biztosítására. A választási eljárás Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti alapelv alapján a kampánytevékenység, mint a politikai véleménynyilvánítás szabadságának megnyilvánulása csak bizonyított rosszhiszeműség és rendeltetésellenes joggyakorlás esetén korlátozható.

Záró rész

[49] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban döntött.

[50] A Kúria illetékviselésre vonatkozó rendelkezése a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 102. § (6) bekezdésén és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdésén alapul.

[51] A végzés ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. május 30.

dr. Darák Péter s.k.
Gizella s.k.

dr. Stefancsik Márta s.k.

dr. Márton

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő